

ผนวก ข.

ตารางเสนอแนะโครงสร้างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานสำหรับประเทศไทย

ผู้เขียนได้จัดทำตารางเสนอแนะโครงสร้างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานสำหรับประเทศไทย โดยนำหลักการจากส่วนที่เป็นเนื้อหาของสัญญาสัมปทานที่ UNCITRAL นำเสนอไว้ในส่วนที่ 3 Contents and implementation of the concession contract ของกฎหมายแม่แบบว่าด้วยการเข้าร่วมงานของเอกชนในการพัฒนาโครงการสาธารณูปโภคที่มีลักษณะเป็นโครงสร้างพื้นฐานของรัฐ (Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects) มาเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบกับตัวอย่างสัญญาสัมปทานบริการสาธารณะในโครงการขนาดใหญ่ของประเทศไทยบางฉบับ ดังรายละเอียดปรากฏตั้งแต่นำหน้า 523 -555

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทาง UNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
หมวดที่ 3 เนื้อหาและการตีความสัญญาสัมปทาน (Contents and implementation of concession contract)	Contents and implementation of concession contract ใน Part two ของ Model เสนอแนะว่าเนื้อหาของสัญญาสัมปทานควรประกอบไปด้วยอะไรบ้าง					
1. ลักษณะและขอบเขตของงานที่ดำเนินการโดยผู้รับสัมปทาน (nature and scope of works)	Model provision 28 (a) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะและขอบเขตของงานที่ดำเนินการและให้บริการโดยผู้รับสัมปทานที่ชัดเจน	✓ ใน Preamble ของสัญญา กำหนดความประสงค์ให้ภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมและลงทุนเพื่อพัฒนาระบบการคมนาคมของประเทศ รวมทั้งขยายโครงข่ายของระบบทางพิเศษ โดย กทพ. เชิญชวนให้ผู้สนใจทำข้อเสนอเพื่อการก่อสร้างและบริหารโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2 ซึ่งต่อไปในสัญญาจะเรียกว่า SES	✓ ใน Preamble ของสัญญากำหนดว่ากระทรวงคมนาคมมีนโยบายที่จะจัดให้มีระบบการขนส่งและถนนยกระดับร่วมกันในกรุงเทพมหานครโดยให้บริษัทเอกชนเป็นผู้ลงทุน ออกแบบ ก่อสร้าง ประกอบการและบำรุงรักษา โดยได้ออกประกาศเชิญชวนบริษัทที่มีคุณสมบัติให้ยื่นคำขอลงทุน ออกแบบ ก่อสร้าง ประกอบ การและบำรุง รักษาเครือข่ายทางรถไฟและถนนยกระดับโดยได้รับสัมปทานในการประกอบการเดินรถไฟชุมชนและระบบการขนส่งทางถนน โดยเก็บค่าผ่านทางบนที่ดินของ รฟท. และการใช้ประโยชน์จากที่ดินของ รฟท. ในข้อ 1.1 ของสัญญาคู่สัญญาฝ่ายรัฐตกลงให้สัมปทานระบบรวมทั้งสิทธิ อำนาจและหน้าที่แก่บริษัทเป็นระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้บริษัทกำหนด และเรียกเก็บค่าผ่านทาง ค่าโดยสารรถไฟชุมชน ค่าเช่า และรายได้อื่น	✓ ในข้อ 2.1 ของสัญญากำหนดสิทธิของ BMCL ในการออกแบบ ผลิต จัดหา ติดตั้ง ทดสอบ และใช้งานอุปกรณ์งานระบบ และดำเนินการทดสอบและทดลองใช้งานระบบโดยรวมเพื่อเปิดให้บริการระบบรถไฟฟ้าแก่สาธารณชน รวมทั้งสิทธิดำเนินการและบำรุงรักษาระบบรถไฟฟ้าในลักษณะการประกอบการพาณิชย์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีระบบการบริการขนส่งสาธารณะ นอกจากนั้น ในข้อ 2.2 ของสัญญายังกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของ BMCL ในแต่ละระยะอีกด้วย โดยระยะที่ 1 เป็นการออกแบบ จัดหา ติดตั้ง ทดสอบ, ระยะที่ 2 เป็นการดำเนินการระบบรถไฟฟ้า, ระยะที่ 3 เป็นการเตรียมการส่งมอบระบบรถไฟฟ้า อุปกรณ์งานระบบให้แก่ รฟม.	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว และให้ลักษณะและขอบเขตของงานมีความชัดเจนมากขึ้น

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
2. สิทธิของผู้รับสัมปทานในการให้บริการแต่ผู้เดียว (extent of exclusively)	Model provision 28 (b) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเงื่อนไขการให้บริการในขอบเขตที่เป็นการดำเนินการแต่ผู้เดียว (exclusively) ซึ่งเป็นสิทธิของผู้รับสัมปทานภายใต้สัญญาสัมปทาน	✓ ในข้อ 11.6 ของสัญญาบีโอซีแอล จะได้รับมอบหมายให้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวตลอดระยะเวลาของสัญญาที่จะได้รับค่าผ่านทางในส่วนของโครงข่ายนอกเขตเมืองของ SES	✓ ในข้อ 20 ของสัญญาบริษัทมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะเก็บค่าผ่านทางและค่าโดยสารรถไฟชุมชนจากผู้โดยสาร ระบบ คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะดำเนินการทั้งปวงเท่าที่จำเป็นและสมควร เพื่อบังคับให้การเก็บค่าผ่านทางและค่าโดยสารรถไฟชุมชนเป็นไปตามข้อกำหนดของสัญญาและในข้อ 24.4 ของสัญญาบริษัทมีสิทธิตลอดอายุสัมปทานที่จะใช้ประโยชน์ ครอบครอง และให้เช่า หรือทำสัญญาให้สิทธิประกอบการเพื่ออนุญาตให้บุคคลอื่นใช้พื้นที่ส่วนใด ๆ ของพื้นที่สัมปทาน หรืออาคารที่สร้างในพื้นที่ และให้สิทธิพัฒนาก่อสร้าง โดยได้รับค่าธรรมเนียมค่าเช่า ค่าตอบแทน จากบุคคลที่สาม	✓ ในข้อ 2.1 ของสัญญา รฟม. ตกลงจะให้ และได้ให้สิทธิแก่ BMCL แต่เพียงผู้เดียว(exclusive rights) ตั้งแต่วันลงนามในสัญญานี้จนสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาในการดำเนินการตามสัญญา อีกทั้ง BMCL ยังมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการทวงถาม จัดเก็บ และยึดถือไว้ซึ่งค่าโดยสารจากผู้โดยสารระบบรถไฟฟ้า และดำเนินการกิจกรรมและจัดสรรรายได้จากการพัฒนาเชิงพาณิชย์ตลอดระยะเวลาตามสัญญาด้วยต้นทุนค่าใช้จ่ายและความเสี่ยงของตนเอง และข้อ 8.1 ของสัญญา BMCL มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการดำเนินการพัฒนาเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการโฆษณา การให้เช่า นอกจากนี้ ในข้อ 22.6ของสัญญายังกำหนดให้สิทธิ อำนาจหน้าที่ของ BMCL ตามสัญญานี้เป็นของ BMCL โดยเฉพาะ รฟม. จะไม่ให้สิทธิหรือหน้าที่ของ BMCL ตามสัญญานี้แก่บุคคลใด ยกเว้นเพื่อประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะเป็นครั้งคราว	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN แต่ในสัญญารถไฟฟ้าใต้ดิน มีเงื่อนไขสัญญาเพิ่มเติมเป็นข้อยกเว้นไว้ด้วยว่า เว้นแต่เพื่อประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะเป็นครั้งคราว	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว ทั้งนี้ ควรระบุความชัดเจนว่าด้วย exclusive rights ในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิ ครอบครอง การใช้ประโยชน์ การให้เช่าช่วง ให้เช่าสิทธิ ประกอบการในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องตลอดอายุสัญญา อีกทั้งควรหลีกเลี่ยงหรือใช้ความระมัดระวังในการกำหนดข้อยกเว้น อย่างเช่นกรณีเงื่อนไขสัญญาของรถไฟฟ้าใต้ดิน เพราะอาจมีปัญหาในทางปฏิบัติได้ โดยหน่วยงานของรัฐอาจอาศัยข้อยกเว้นนี้มาเป็นเหตุในการให้สิทธิแก่บุคคลอื่นโดยไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง นอกจากนั้น เงื่อนไขสัญญาที่เป็นข้อยกเว้น

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
						เช่นว่านี่จะเป็นปัจจัยความเสี่ยงหนึ่งที่ผู้ลงทุนนำมาใช้ในการพิจารณาตัดสินใจเพื่อเข้ามาลงทุนด้วย
3. การให้ความช่วยเหลือในการได้รับใบอนุญาตที่จำเป็นเพื่อดำเนินโครงการ	Model provision 28 (C) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาที่ให้ผู้ให้สัมปทานให้ความช่วยเหลือผู้รับสัมปทานในการได้รับใบอนุญาตในขอบเขตที่จำเป็นเพื่อดำเนินโครงการ นอกจากนั้นตาม Recommendation 6 ของ UN ใน General legislative and institutional framework ยังเสนอแนะให้รัฐกำหนดกลไกในการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐในการให้ความเห็นชอบ, การออกใบอนุญาตต่าง ๆ ไว้ในกฎหมายหรือข้อบังคับ เพื่อให้เอกชน	✓ ในข้อ 3.3 (3) ของสัญญา บิซิเนสเดอลไม่มีความผูกพันที่จะเริ่มงาน เว้นแต่ กทพ. ได้ดำเนินการหรือจัดให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับหนังสืออนุญาต ใบอนุญาต ความยินยอม การให้อำนาจ และการยกเว้นจากรัฐบาลที่จำเป็นเพื่อการดำเนินงานแล้ว นอกจากนั้น ข้อ 3.1(1) (2) ของสัญญายังกำหนดพันธะหน้าที่ของบิซิเนสเดอล ตามสัญญานี้ด้วยว่าจะเริ่มเมื่อบิซิเนสเดอลได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนได้ พรบ.ส่งเสริมการลงทุน, ใบอนุญาตตามที่จำเป็นจากกระทรวงพาณิชย์ อีกทั้งในข้อ 22 ของสัญญา ยังกำหนดให้ กทพ. จะให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการดำเนินการของบิซิเนสเดอลเพื่อให้แน่ใจว่าบิซิ	✓ ในข้อ 5.2 ของสัญญา คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะประสานงานและให้ความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทกับส่วนราชการ หน่วยงานสาธารณูปโภค เพื่อให้บริษัทได้มาซึ่งความยินยอม ใบอนุญาต และใบรับรองการจดทะเบียนต่าง ๆ ที่จำเป็นจากส่วนราชการและหน่วยงานใด ๆ ข้อ 5.3 ของสัญญา คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะให้ความร่วมมือแก่บริษัทในการขออนุญาตทำการก่อสร้างและพัฒนาระบบ และในข้อ 5.5 ของสัญญา กระทรวงคมนาคมจะดำเนินการเพื่อให้มีการจดทะเบียนถนนที่เรียกเก็บค่าผ่านทางตามกฎหมายให้เป็นทางหลวงสัมปทาน	✓ ในข้อ 3.1 ของสัญญา พันธะหน้าที่ของ BMCL ตามสัญญาจะเริ่มต่อเมื่อ BMCL ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนและใบอนุญาตตามที่จำเป็นจากกระทรวงพาณิชย์และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งตามกฎหมายประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเพื่อดำเนินงานในประเทศไทย ในข้อ 22.1 ของสัญญา กำหนดให้ รฟม. จะต้องใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดเพื่อให้แน่ใจว่ารัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่ละแห่งจะช่วยเหลือBMCL ในการดำเนินงานและดำเนินการระบบรถไฟฟ้าตามความเหมาะสม, ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้การสนับสนุนการขอใบอนุญาตเข้าเมืองและการขอใบอนุญาตทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ต่างชาติ, การประสานเพื่อให้ BMCL ได้รับใบอนุญาตจากกระทรวงพาณิชย์ และหากจำเป็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN อย่างไรก็ดี การที่หน่วยงานของรัฐกำหนดความผูกพันไปยังหน่วยงานอื่นของรัฐโดยไม่ได้มีการประสานงานล่วงหน้า อาจทำให้เกิดปัญหาในการดำเนินโครงการได้ หากหน่วยงานอื่นของรัฐไม่ยอมรับปฏิบัติตาม	หากมีการกำหนดความผูกพันไปยังหน่วยงานอื่นของรัฐแล้ว ควรกำหนดให้นำหนังสือแสดงความยินยอมหรือการให้ความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นของรัฐมาแนบไว้เป็นภาคผนวกของสัญญาสัมปทานด้วย หรือใช้มาตรการทางกฎหมาย เช่น กำหนดระเบียบปฏิบัติให้ชัดเจน เพราะการกำหนดแต่เพียงเงื่อนไขสัญญาน่าจะหน่วยงานของรัฐจะให้ความช่วยเหลือนั้น ในทางปฏิบัติอาจไม่ได้เป็นเช่นนั้น หรือค่อนข้างมีความยุ่งยากในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
	สามารถดำเนินโครงการสาธารณูปโภคได้ด้วย	แอลจะสามารถดำเนินงานและได้รับประโยชน์จากสิทธิตามสัญญาอย่างเต็มที่ รวมทั้งจะใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดเพื่อให้แน่ใจว่ารัฐบาลและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะช่วยเหลือป้อนแอลในการดำเนินการ และให้ความช่วยเหลือป้อนแอล เพื่อสนับสนุนการขอใบอนุญาตเข้าเมืองและใบอนุญาตทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ต่างชาติ และประสานงานเพื่อให้ได้ใบอนุญาตต่าง ๆ จากกระทรวงพาณิชย์				ของรัฐ ส่วนการกำหนดเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนที่คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ สัญญาจึงมีผลใช้บังคับนั้น ก็ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังเพราะอาจทำให้เอกชนนำมาเป็นเหตุไม่ยอมปฏิบัติตามสัญญาได้ ดังนั้นการแก้ไขปัญหาทางปฏิบัติในเรื่องนี้ จึงอาจกระทำได้ด้วยการมีสัญญาสัมปทานกลางและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้เพื่อให้หน่วยงานปฏิบัติตามเรื่องในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ประเด็นนี้ได้รับมอบอำนาจแล้ว ทั้งนี้ จะต้องไม่ขัดกับบทบัญญัติของกฎหมายที่มีอยู่

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
4. รายได้ของผู้รับสัมปทาน (The Remuneration of Concessionaire)	Model provision 28 (f) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับรายได้ของผู้รับสัมปทาน ซึ่งประกอบไปด้วยอัตราค่าโดยสาร (tariffs) และค่าธรรมเนียม (fees) รวมทั้งวิธีการและสูตรในการกำหนดอัตราและการปรับราคานั้น ยังรวมถึงการจ่ายเงิน (ถ้ามี) ที่ผู้ให้สัมปทานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่จ่ายให้ผู้รับสัมปทาน	✓ ในข้อ 11 ของสัญญา กำหนดว่า ค่าผ่านทางซึ่งผู้ให้ทางได้จ่ายจะนำมาแบ่งปันระหว่าง กทพ. และ บีอีซีแอล โดยมีการกำหนดสัดส่วนของส่วนแบ่งระหว่าง กทพ. กับ บีอีซีแอล และมีการกำหนดอัตราค่าผ่านทางและการปรับอัตราค่าผ่านทางไว้ในสัญญา โดยค่าผ่านทางจะมีการจัดเก็บโดยธนาคารกรุงไทย หรือบุคคล หน่วยงานหรือนิติบุคคลอื่นซึ่ง กทพ. จะแต่งตั้งขึ้น	✓ ในข้อ 22 ของสัญญา กำหนดว่า ให้บริษัทเก็บค่าผ่านทางและค่าโดยสารรถไฟและถนนยกระดับ ยกเว้นผู้ให้ทางและผู้โดยสารที่ได้รับยกเว้นตามกฎหมาย หากภายหลังจากลงนามสัญญามีกลุ่มผู้ได้รับยกเว้นเพิ่มขึ้น คู่สัญญาฝ่ายรัฐและบริษัทจะเจรจาถึงเงินชดเชยเพื่อทดแทนรายได้ของบริษัทที่ลดลง นอกจากนั้น ในข้อ 26.1 ของสัญญา ยังกำหนดให้บริษัทต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ รฟท. เป็นจำนวนเงินและตามกำหนดเวลาเพื่อแลกเปลี่ยนกับการได้มาซึ่งสัมปทาน	✓ ในข้อ 8.1 ของสัญญา รายได้จะมาจาก 2 แหล่ง เป็นอย่างน้อย คือ ค่าโดยสาร และการพัฒนาเชิงพาณิชย์ โดยในข้อ 8.4 ของสัญญา กำหนดอัตราค่าโดยสารและการปรับอัตราค่าโดยสาร และข้อ 8.5 ของสัญญา กำหนดให้ BMCL แบ่งรายได้ให้แก่ รฟม. ตลอดระยะเวลาตามสัญญา ตามจำนวนที่กำหนดเป็นรายปีและร้อยละของรายได้	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN อย่างไรก็ดี เงื่อนไขของสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกำหนดให้เอกชนต้องเสนอผล ประโยชน์แก่คู่สัญญา ฝ่ายรัฐ โดยให้ปรับเปลี่ยนเป็นการลดค่าบริการให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประโยชน์ตกแก่ประชาชน และเพื่อให้เป็นไปตามหลักพื้นฐานที่เอกชนเป็นผู้ลงทุนแต่เพียงผู้เดียวในหลายโครงการ ไม่ประสบความสำเร็เนื่องจากเอกชนไม่สนใจ เข้ามาลงทุนเนื่องจากเกรงว่าจะไม่คุ้มทุน และอาจทำให้ประชาชนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น	กรณีสัญญาสัมปทานโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ที่ใช้เงินลงทุนสูง และให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนทั้งหมด ไม่ควรมีเงื่อนไขสัญญาที่กำหนดให้เอกชนต้องเสนอผล ประโยชน์แก่คู่สัญญา ฝ่ายรัฐ โดยให้ปรับเปลี่ยนเป็นการลดค่าบริการให้แก่ประชาชน เพื่อให้ประโยชน์ตกแก่ประชาชน และเพื่อให้เป็นไปตามหลักพื้นฐานที่เอกชนเป็นผู้ลงทุนแต่เพียงผู้เดียวในหลายโครงการ ไม่ประสบความสำเร็เนื่องจากเอกชนไม่สนใจ เข้ามาลงทุนเนื่องจากเกรงว่าจะไม่คุ้มทุน และอาจทำให้ประชาชนต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
5. กระบวนการทบทวนและการให้ความเห็นชอบในการออกแบบและการก่อสร้าง โดยผู้ให้สัมปทาน	Model provision 28 (g) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการทบทวนและการให้ความเห็นชอบในแบบวิศวกรรม, แผนการก่อสร้าง และข้อกำหนดเฉพาะ โดยผู้ให้สัมปทาน รวมทั้งวิธีการทดสอบและตรวจงานขั้นสุดท้าย	✓ ในข้อ 7 ของสัญญา กำหนดให้บีอีซีแอลทำการออกแบบ SES และให้ปฏิบัติตามขั้นตอนการอนุมัติแบบที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้าย ส่วนการก่อสร้างกำหนดไว้ในข้อ 9 ของสัญญาว่าบีอีซีแอลจะเข้าทำสัญญาก่อสร้างเพื่อให้แน่ใจว่าการก่อสร้างจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ภายในเวลาและถูกต้องตามแบบที่ได้รับอนุมัติ	ในข้อ 9.1 ของสัญญา ในการดำเนินการก่อสร้าง บริษัทต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามแผนแบบขั้นสุดท้ายที่ได้รับความเห็นชอบจากคู่สัญญาฝ่ายรัฐ และต้องทำงานให้เสร็จเรียบร้อยตามรายการจำเพาะของโครงการหรือการแก้ไขดัดแปลงใด ๆ	X เนื่องจากสัญญานี้ รฟม.จะส่งมอบงานโครงสร้างพื้นฐานโยธาที่ดำเนินงานแล้วให้แก่ BMCL เพื่อผลิต จัดหาดัดตั้งอุปกรณ์งานระบบ เพื่อดำเนินการและบำรุงรักษาระบบรถไฟฟ้า จึงไม่ได้มีประเด็นให้ต้องทบทวนและให้ความเห็นชอบในงานโยธา	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN นอกจากนั้น อาจมีข้อกำหนดเพิ่มเติมโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีภายในช่วงระยะเวลาของสัญญาด้วย เช่น แม้ว่าแบบก่อสร้างจะให้ความเห็นชอบไปแล้ว แต่หากคู่สัญญาพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ก็ต้องให้มีการปรับเปลี่ยนได้

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
6. การเปลี่ยนแปลงการให้บริการ (modification of the services)	Model provision 28 (h) และ provision 38 (a) (c) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องกำหนดหน้าที่ของผู้รับสัมปทานเพื่อให้มั่นใจว่าการเปลี่ยนแปลงการให้บริการต้องเป็นไปตามความต้องการที่แท้จริงของการให้บริการ และภายใต้ความจำเป็นในเงื่อนไขเดียวกันกับผู้ใช้งาน	X	✓ ในข้อ 12.1 ของสัญญา กำหนดว่าหลังจากเปิดการใช้งานแล้ว บริษัทอาจแก้ไขดัดแปลงโครงสร้างและเครื่องอำนวยความสะดวก โดยอนุมัติของกระทรวงคมนาคม ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท แต่การต่อเติมหรือเปลี่ยนแปลงต้องอยู่ภายในขอบเขตการดำเนินการตามสัญญา และในข้อ 12.2 ของสัญญา กำหนดว่าในกรณีที่กระทรวงคมนาคมหรือ รฟท. เป็นผู้ร้องขอให้บริษัทเพิ่มเติม/ ดัดแปลงโครงสร้างที่มีอยู่เดิม กระทรวงคมนาคม และ/หรือ รฟท. และบริษัทต้องตกลงกันในเรื่องผลกระทบด้านการเงินและค่าชดเชยก่อนเริ่มงานต่อเติมและ/หรือดัดแปลงเพิ่มเติม	X	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN นอกจากนั้น ควรกำหนดเงื่อนไขสัญญาให้คู่สัญญาสามารถเสนอให้มีการเปลี่ยนแปลงการให้บริการอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีด้วย เช่น เปลี่ยนแปลงจากการให้บริการโดยคน มาเป็นให้บริการโดยเครื่องจักร เป็นต้น ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาในเรื่องของความรับผิดชอบในค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นด้วย

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธสิส)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		ส่วนที่ 2		มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
7. สิทธิของผู้ให้สัมปทานในการติดตามงาน (monitor the works) และการเปลี่ยนแปลงงาน (variations)	Model provision 28 (i) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิของผู้ให้สัมปทานในการติดตามงานที่ผู้รับสัมปทานดำเนินการ อีกทั้งผู้ให้สัมปทานอาจสั่งเปลี่ยนแปลงงานเพื่อให้ระบบสาธารณูปโภคเป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของสัญญา	X	✓ ในข้อ 12.1 ของสัญญา กำหนดว่า หลังจากได้เปิดการใช้งานแล้ว บริษัทอาจแก้ไข วัตถุประสงค์โครงการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยอนุมัติของกระทรวงคมนาคม ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท แต่การต่อเติมหรือ วัตถุประสงค์อยู่ภายในขอบเขตการดำเนินการตามสัญญา ในกรณีที่กระทรวงคมนาคมหรือ รฟท. เป็นผู้ร้องขอให้บริษัทต่อเติม/ ดัดแปลงเพิ่มเติมโครงสร้างที่มีอยู่เดิม กระทรวงคมนาคม/ รฟท. และบริษัทต้องตกลงกันในเรื่องผลกระทบด้านการเงินและค่าชดเชย ก่อนเริ่มงาน	✓ ในข้อ 22.2 กำหนดว่าการเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขสัญญานั้นจะมีผลผูกพันต่อเมื่อได้ทำเป็นหนังสือและลงนามโดยผู้แทนผู้มีอำนาจ	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN และยังมีข้อกำหนดในเรื่องของการตกลงเรื่องค่าชดเชยด้วย	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว
8. หน้าที่ของผู้รับสัมปทานในการเสนอรายงานและข้อมูลการประกอบการ	Model provision 28 (j) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้รับสัมปทานในการเสนอรายงานและข้อมูลอื่นใดในการประกอบการ	✓ ในข้อ 24.1 ของสัญญา เมื่อ กทพ. ร้องขอ บีโอซีแอลจะจัดเอกสารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างหรือที่ได้จัดหาหรือนำมาใช้โดยบีโอซีแอลเพื่อประโยชน์การก่อสร้างโดยไม่คิดมูลค่า ให้แก่ กทพ. หรือหน่วยงานของรัฐที่ กทพ. กำหนด	✓ ในข้อ 35.7 ของสัญญา กำหนดว่า บริษัทต้องส่งข้อมูลทางสถิติที่สมบูรณ์เกี่ยวกับปริมาณการจราจรที่เข้ามาใช้ระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับให้แก่กระทรวงคมนาคมเป็นประจำทุกเดือน	✓ ในข้อ 22.3 ของสัญญา BMCL จะต้องจัดทำรายงานตามรูปแบบที่ตกลงกันส่งให้แก่ รฟม. ทุกเดือนนับแต่เดือนแรกที่ BMCL เริ่มการบริการที่ก่อให้เกิดรายได้	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ดังกล่าวนี้อาจมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าวนอกจากนั้น เงื่อนไขสัญญาควรกำหนดให้มีการตกลงกันในเรื่องของรูปแบบ (format) รายงานที่ต้องดำเนินการด้วยทั้งนี้ เพื่อให้คู่สัญญาสามารถบริหารจัดการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธสิส)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		ส่วนชั้นที่ 2		มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
9. ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมและการชดเชยให้แก่ผู้รับสัมปทาน	Model provision 28 (k) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับกลไกในการจ่ายเงินเพิ่มเติมให้แก่ผู้รับสัมปทานอื่นเนื่องจากการที่หน่วยผู้ให้สัมปทานเปลี่ยนแปลง การให้บริการหรือสิ่งเปลี่ยนแปลงงาน รวมทั้งการชดเชยใด ๆ ที่ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับ	X	✓ ในข้อ 12.1 ของสัญญา กำหนดว่าหลังจากได้เปิดการใช้งานแล้ว บริษัทอาจแก้ไข ด้ดแปลงโครงการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ โดยอนุมัติของกระทรวงคมนาคม ด้วยค่าใช้จ่ายของบริษัท แต่การต่อเติมหรือ ด้ดแปลงนั้นต้องอยู่ภายในขอบเขตการ ด้ดแปลงตามสัญญา ในกรณีที่กระทรวงคมนาคมหรือ รฟท. เป็นผู้ร้องขอให้บริษัทต่อเติม/ ด้ดแปลงเพิ่มเติมโครงสร้างที่มีอยู่เดิม กระทรวงคมนาคม/ รฟท. และบริษัทต้องตกลงกันในเรื่องผลกระทบด้านการเงินและค่าชดเชย ก่อนเริ่มงาน	X	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตาม ข้อเสนอแนะของ UN ทั้งนี้ ควรกำหนดสูตร ในการคำนวณ ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมและ การชดเชยให้แก่ผู้รับสัมปทานไว้ใน สัญญาด้วย
10. สิทธิของผู้ให้สัมปทานในการ ทบทวนและให้ความ เห็นชอบสัญญาของผู้รับสัมปทาน	Model provision 28 (l) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิของผู้ให้สัมปทานในการทบทวน และให้ความเห็นชอบ สัญญาของผู้รับสัมปทาน เช่น สัญญาที่ ผู้รับสัมปทานทำกับผู้ ถือหุ้นหรือผู้เข้าผูกพันอื่น	✓ ในข้อ 24.5 ของสัญญา กำหนดว่าก่อนที่บริษัทจะเริ่ม ใช้สัญญาเช่าและสัญญาให้ สิทธิประกอบการกับบุคคลที่ สาม บริษัทจะต้องจัดทำร่าง สัญญาเช่าและร่างสัญญาให้ สิทธิประกอบการและร่าง สัญญาใด ๆ ที่เป็นรูปแบบ มาตรฐานให้ รฟท. พิจารณา และตรวจสอบให้ความ เห็นชอบล่วงหน้าก่อน	X	✓ ในข้อ 2.3 (จ) ของสัญญา กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเดิมประสงค์จะลด ส่วนการถือหุ้นใน BMCL ให้ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 51 ที่กำหนดไว้ภายหลังจากการ เริ่มต้นการให้บริการที่ก่อให้เกิดรายได้ ผู้ถือหุ้นนั้น ๆ ต้องแจ้งให้ รฟม. ทราบล่วงหน้า 1 เดือนเพื่อขออนุมัติ และในข้อ 2.3 (ข) กำหนดว่า BMCL จะต้องแจ้งให้ รฟม. ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงใน สาระสำคัญก่อนที่การเปลี่ยนแปลงจะมี ผลบังคับ เช่น แก้ไขข้อบังคับ, เปลี่ยนแปลงกรรมการ, เปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นหลัก, การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรอบปี ทางการเงิน, การขอกู้เงินใหม่	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ในบางสัญญามีเนื้อหาใน ประเด็นนี้สอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไข สัญญาตาม ข้อเสนอแนะของ UN

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธลิ)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		ส่วนชั้นที่ 2		มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
11. การประกันผลงานและการประกันภัย	Model provision 28 (m) เสนอแนะว่า สัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการให้ผู้รับสัมปทานจะต้องเสนอหลักประกันผลงานและกรมธรรม์ประกันภัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการสาธารณะูปโภค	X	✓ ในข้อ 18 ของสัญญา บริษัทต้องจัดให้มีและดำรงไว้ซึ่งการประกันภัยระบบ อุปกรณ์ และระบบสนับสนุน ตลอดอายุสัมปทาน ตามความต้องการของผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินสำหรับระยะต่าง ๆ ของโครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างหรือการประกอบกิจการ และบริษัทต้องส่งสำเนากรมธรรม์ให้ผู้สัญญาฝ่ายรัฐทราบด้วย	✓ ในข้อ 4.2 (จ) ของสัญญา BMCL ตกลงว่าภายใน 30 วันนับแต่วันที่บรรลุความสำเร็จในการระดมทุน BMCL จะจัดให้มีการประกันภัยที่ประกอบกิจการในประเทศไทยสำหรับการเสี่ยงภัยทุกชนิดและความรับผิดชอบบุคคลภายนอกโดย BMCL เป็นผู้เอาประกันภัยและมี รฟม. และผู้ให้กู้เป็นผู้เอาประกันภัยร่วมและเป็นผู้รับประกันภัยร่วม ทั้งนี้ BMCL จะเป็นผู้รับผิดชอบชำระค่าเบี้ยประกันภัยและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องและในข้อ 3.2 ของสัญญา กำหนดว่า พันธะหน้าที่ของ รฟม. ตามสัญญาจะเริ่มขึ้นต่อเมื่อ BMCL ได้มีการส่งมอบหนังสือค่าประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้แก่ รฟม. แล้ว	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN และควรมีการกำหนดกรอบ Master Insurance Policy ไว้ในสัญญาด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นกรอบสำหรับงานที่ต่างนิติบุคคลกัน เพื่อให้การประกันภัยมีความเกี่ยวเนื่องในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องระหว่างกัน นอกจากนี้ ในส่วนของการออกแบบควรให้มี Professional Indemnity Insurance ด้วย
12. การเยียวยาความเสียหายจากการผิดนัด	Model provision 28 (n) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการเยียวยาความเสียหายในกรณีคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดนัด	✓ ในข้อ 8.5 ของสัญญา กำหนดว่า ในกรณีที่ กทพ. ส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง ส่วนใดหลังจากวันที่กำหนด ปี อีซีแอลยังคงมีผูกพันที่จะทำงานต่อไป โดยถือว่าเป็นงานส่วนที่ล่าช้า ซึ่งปีอีซีแอลมีสิทธิได้รับการชดเชยค่าเสียหายตามจำนวนที่เป็นจริง และข้อ 25.6 กำหนดว่า	✓ ในข้อ 26.1 ของสัญญา กำหนดให้บริษัทต้องจ่ายค่าตอบแทนแก่ รฟท. เป็นจำนวนเงินและตามกำหนดเวลา เพื่อแลกเปลี่ยนกับหาได้มาซึ่งสัมปทาน ในกรณีที่บริษัทละเลยไม่ชำระค่าตอบแทนให้ รฟท. รฟท. มีสิทธิระงับการส่งมอบพื้นที่สัมปทานเป็นการชั่วคราวจนกว่าบริษัทจะชำระพร้อมดอกเบี้ย และข้อ 26.2 กำหนดว่าหากบริษัทไม่ชำระภายใน 14 วันนับจากวันกำหนดชำระ ให้บริษัทชำระดอกเบี้ยแก่ รฟท. ในอัตราร้อยละ 0.049 ต่อวัน	✓ ในข้อ 22.7 ของสัญญา กำหนดว่า หากคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดนัดชำระหนี้เงินจำนวนใด ๆ ที่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาจะต้องรับผิดชอบใช้ดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดที่กฎหมายกำหนดสำหรับการผิดนัดชำระหนี้	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN และควรกำหนด Milestone ในกิจกรรมหลักที่สำคัญ ทั้งในขั้นตอนการก่อสร้างและการเตรียมการให้บริการ และกำหนดค่าปรับ

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
		หากคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งผิดนัดชำระหนี้เงินที่กำหนดในสัญญาจะต้องรับผิดชอบใช้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 2 เหนือกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำสำหรับเงินฝากในกรุงเทพ ฯ				สำหรับความล่าช้า รวมทั้งดอกเบี้ยจากการผิดนัด
13. การยกเว้นความรับผิด	Model provision 28 (o) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการยกเว้นความรับผิดสำหรับความล้มเหลวหรือความล่าช้าในการปฏิบัติตามหน้าที่ตามสัญญาสำหรับพฤติการณ์ที่อยู่นอกเหนือการควบคุม	✓ ในข้อ 19.3 ของสัญญา บีบีซีแอลไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความล่าช้าในการทำงาน หากความล่าช้าดังกล่าวเกิดจากเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อยกเว้น	✓ ในข้อ 29.3 ของสัญญา กำหนดว่า กรณีที่สัญญาสิ้นสุดลงก่อนอายุสัมปทานโดยเหตุสุดวิสัย บริษัทและคู่สัญญาฝ่ายรัฐไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบในการจ่ายค่าเสียหายให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง	✓ ในข้อ 11.2 ของสัญญา กำหนดว่าในกรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อยกเว้นและเหตุดังกล่าวมีความรุนแรงถึงขนาดที่คู่สัญญาที่ได้รับผลกระทบเห็นว่าเหตุดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการให้สมดังวัตถุประสงค์ของสัญญานี้ หรือ BMCL ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ ในกรณีที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงกันได้ ให้สัญญานี้ระงับลง	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN แต่ส่วนใหญ่มักเป็นเรื่องของเหตุสุดวิสัย	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN แต่ทั้งนี้เงื่อนไขสัญญาดังกล่าวควรระบุเหตุที่ชัดเจนในการยกเว้นความรับผิดให้แก่ผู้รับสัมปทาน
14. สิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาเมื่อสัญญาสิ้นสุดหรือเมื่อมีการเลิกสัญญา	Model provision 28 (p) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับระยะเวลาของสัญญาสัมปทาน และกำหนดสิทธิและหน้าที่ของคู่สัญญาเมื่อสัญญาสิ้นสุดหรือเมื่อมีการเลิกสัญญา	✓ ในข้อ 20 ของสัญญา กำหนดให้มีการจ่ายค่าชดเชยในกรณีที่มีการเลิกสัญญา และกำหนดในเรื่องของการรับซื้อทรัพย์สินที่ใช้งานตามมูลค่าทางบัญชี	✓ ในข้อ 30 ของสัญญา เมื่อสัญญาสิ้นสุดก่อนครบกำหนด คู่สัญญาฝ่ายรัฐมีสิทธิก่อนผู้อื่นที่ซื้อวัสดุและอะไหล่คงคลังทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการระบบโดยคิดมูลค่าตามราคาที่เป็นจริงเมื่อหักค่าเสื่อมราคาแล้ว และในข้อ 29.6 ของสัญญา กำหนดว่า หากมีการเลิกสัญญาก่อนวันที่สัญญามีผลบังคับ คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะคืนเงินค่าตอบแทนเต็มจำนวนที่ได้รับจากบริษัท และบริษัทจะส่งคืนที่ดินที่ได้รับมอบจาก รฟท. ให้แก่ รฟท.	✓ ในข้อ 13 ของสัญญา กำหนดผลของการสิ้นสุดสัญญา เช่น รฟม. อาจพิจารณาปรับซื้อทรัพย์สิน ที่เป็นของ BMCL ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในราคาตามมูลค่าทางบัญชี	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะของ UN และควรระบุเงื่อนไขสัญญาให้ครอบคลุมการเจรจาว่าด้วยสินค้าคงคลังสินค้าที่ซื้อเข้ามา อีกทั้งวัสดุเหลือใช้ด้วย

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
15. กฎหมายที่ใช้บังคับ (Governing Law)	Model provision 28 (r) และ provision 29 เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับกับสัญญาสัมปทาน โดยสัญญาสัมปทานควรอยู่ภายใต้กฎหมายของประเทศที่จัดทำสัญญาสัมปทาน	✓ ในข้อ 28 ของสัญญา กำหนดว่า สัญญานี้จะอยู่ภายใต้บังคับและการตีความตามกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทย	✓ ในข้อ 35.5 ของสัญญา กำหนดว่า สัญญานี้ให้บังคับและตีความตามกฎหมายไทย	✓ ในข้อ 21 ของสัญญา กำหนดว่า สัญญานี้จะอยู่ภายใต้บังคับและการตีความตามกฎหมายไทย โดยตามสัญญาในข้อ 1.1 ได้ให้นิยาม "กฎหมาย" หมายความว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือข้อบัญญัติ บทบัญญัติพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎ ข้อบังคับ อนุสัญญา ระเบียบ ประกาศ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดที่ได้มีการประกาศ ออก หรือใช้บังคับโดยหน่วยราชการใด ๆ	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ดังกล่าวนี้นั้นสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว และควรกำหนดให้ชัดเจนว่าสัญญาสัมปทานนี้เป็นสัญญาทางปกครองและอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายไทย
16. การรักษาความลับ (Confidential)	Model provision 28 (s)เสนอแนะว่า สัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของคู่ สัญญาในการเก็บรักษาข้อมูลอันเป็นความลับ	✓ ในข้อ 24.3 ของสัญญา คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องรักษาเอกสารและข้อมูลที่ได้รับจากอีกฝ่ายหนึ่งไว้เป็นความลับ และจะไม่เปิดเผยเอกสารข้อมูลดังกล่าวไม่ว่าด้วยวิธีการใด เว้นแต่จะเป็นการเปิดเพื่อประโยชน์ในการจัดหาเงินทุนของบีโอซีแอลเพื่อทำงาน หรือเป็นกรณีจำเป็นตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล	X	✓ ในข้อ 22.9 ของสัญญา คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะรักษาข้อมูล เอกสาร แหล่งข้อมูล ความรู้ ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่เป็นความลับ และจะใช้ข้อมูลที่เป็นความลับเพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาเท่านั้น โดยจะไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับต่อบุคคลภายนอก ทั้งนี้ อาจเปิดให้แก่หน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายบัญญัติไว้, ผู้ให้กู้, ที่ปรึกษา	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		ส่วนชั้นที่ 2		มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
17. การจัดตั้งองค์กรของผู้รับสัมปทาน (Organization of the concessionaire)	Model provision 30 เสนอแนะว่า ผู้ให้สัมปทานอาจกำหนดให้ผู้ชนะการประกวดราคา จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ขึ้นตามกฎหมายของรัฐ ที่ให้สัมปทาน ทั้งนี้ จะต้องมีการกำหนดไว้ในเอกสารการคัดเลือก ผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้น หรือหนังสือร้องขอให้ส่ง ข้อเสนอ ซึ่งจะได้มีการ กำหนดทุนขั้นต่ำของนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้น และต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้สัมปทานภายใต้กฎหมาย อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงอันเป็นสาระสำคัญจะต้อง กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทานด้วย	✓ ใน Preamble ของสัญญาอ้างอิงว่า จากการเชิญชวนของ กทพ. กลุ่มบริษัท บางกอกเอกซ์เพรสเวย์เคอเนชั่น (บีอีซี) ซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยบริษัท ภูมิ ไก่ จำกัด กับ บริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด ได้จัดทำข้อเสนอขอลงทุน SES และยื่นต่อ กทพ. ภายใต้เงื่อนไขว่า หากข้อเสนอขอลงทุนของ บีอีซี ได้รับการยอมรับจาก กทพ. แล้ว บริษัท ทางด่วนกรุงเทพ จำกัด (บีอีซีแอล) จะเป็นผู้เข้าทำสัญญากับ กทพ. นอกจากนี้ ข้อ 3.2 ของสัญญา ยังกำหนดว่าพันธะหน้าที่ของ กทพ. ตามสัญญานี้จะเริ่มขึ้นต่อเมื่อบีอีซีแอลเสนอหลักฐานเป็นหนังสือว่าได้มีการลงนามในสัญญาเบื้องต้นเพื่อเข้าถือหุ้นในบีอีซีแอล และได้มีการทำสัญญาผูกพันเพื่อจัดหาแหล่งระดมทุนและการเข้าถือหุ้นตลอดระยะเวลาของสัญญาในจำนวนเงินทุนจดทะเบียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของมูลค่าโครงการ SES แต่จะต้องไม่น้อยกว่า 1,800 ล้านบาท	✓ ใน Preamble ของสัญญาอ้างอิงว่า บริษัทโฮปเวลล์ โฮลดิ้ง (ฮ่องกง) ได้ดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ขึ้นตามกฎหมายแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อดำเนินการก่อสร้างและประกอบ การตามสิทธิดังกล่าว และข้อ 6.6 ของสัญญา กำหนดว่า บริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด จะต้องมิและดำรงไว้ตลอดอายุสัมปทาน ซึ่งทุนจดทะเบียนหกพันล้านบาท หรือไม่น้อยกว่าร้อยละ 15 ของจำนวนเงินลงทุนเริ่มแรกทั้งสิ้น แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า	✓ ในข้อ 2.2 ของสัญญา กำหนดว่า BMCL จะได้รับการจัดตั้งและจดทะเบียนเป็นบริษัทตามกฎหมาย โดยมีทุนจดทะเบียนเบื้องต้นสองพันล้านบาท ในขณะที่ลงนามสัญญา โดยจะเพิ่มทุนเป็นไม่น้อยกว่าหกพันล้านบาทก่อนเริ่มให้บริการที่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบรถไฟฟ้า โดย BMCL ต้องดำเนินการให้ผู้ถือหุ้นเดิมถือหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 51 ใน BMCL จนกว่าจะได้มีการเริ่มการให้บริการที่ก่อให้เกิดรายได้ และรับรองว่า BMCL จะปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้เอกชนเข้าร่วมการงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ในกรณีที่มีผู้ถือหุ้นเดิมประสงค์จะลดสัดส่วน การถือหุ้นใน BMCL ในอัตราน้อยกว่าร้อยละ 51 ผู้ถือหุ้นนั้น ๆ ต้องแจ้งให้ รฟม. ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน เพื่อขออนุมัติ ทั้งนี้ BMCL ต้องแจ้งให้ รฟม.ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่อไปก่อนมีผลใช้บังคับ คือ การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับของ BMCL, เปลี่ยนแปลงกรรมการ,เปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นหลักและกรรมการผู้บริหารระดับอาวุโส, การเปลี่ยนแปลงรอบปีทางการเงินของ BMCL, การขอกู้เงินใหม่เพื่อชำระคืนหนี้เงินกู้	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว แต่ควรกำหนดให้ชัดเจนตั้งแต่ในขั้นตอนของการยื่นข้อเสนอเพื่อเข้ารับสัมปทานด้วย เพื่อให้ผู้สนใจเข้ารับสัมปทานสามารถระดมเงินทุนที่สอดคล้องกับการดำเนินงานในขั้นตอนของการบริหารสัญญาสัมปทาน

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
18. การเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (Ownership of assets)	Model provision 31 และ provision 28 (e) เสนอแนะว่า สัญญาสัมปทานจะต้องระบุถึงทรัพย์สินที่เป็นของสาธารณะและทรัพย์สินที่เป็นของเอกชนผู้รับสัมปทาน โดยอาจแบ่งเป็นหมวดหมู่สำหรับทรัพย์สินที่กำหนดให้ผู้รับสัมปทานต้องคืนหรือโอนให้ผู้ให้สัมปทาน, ทรัพย์สินที่ผู้ให้สัมปทานอาจซื้อจากผู้รับสัมปทาน และทรัพย์สินที่ผู้รับสัมปทานอาจเก็บรักษาไว้หรือจำหน่ายเมื่อสิ้นสุดหรือเลิกสัญญาสัมปทาน	✓ ในข้อ 2.3 ของสัญญา บีโอซีแอลยอมรับว่า บีโอซีแอลไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่ง SES ตั้งอยู่หรือจะได้ก่อสร้างขึ้น และข้อ 12 ของสัญญา กำหนดว่าบรรดางานก่อสร้างที่บีโอซีแอลได้ทำขึ้นรวมทั้ง SES และสิ่งก่อสร้างถาวรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือใช้ประโยชน์ใน SES จะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของ กทพ. ในทันทีและเมื่อสิ้นสุดสัญญา บีโอซีแอลจะส่งมอบ SES ให้แก่ กทพ.	✓ ในข้อ 24.1 ของสัญญา กำหนดว่าอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่บริษัทก่อสร้างในพื้นที่สัมปทานให้ตกเป็นทรัพย์สินของ รฟท. พื้นที่ที่ก่อสร้าง บริษัทยังคงมีสิทธิในการใช้อาคารสิ่งปลูกสร้างตลอดอายุสัมปทาน และข้อ 24.2 ของสัญญา กำหนดว่า เมื่ออายุสัมปทานสิ้นสุดลง บริษัทจะต้องส่งมอบระบบรวมทั้งพื้นที่สัมปทาน ทางหลวงที่เก็บค่าผ่านทาง ระบบรถไฟชุมชน เครื่องจักรอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก ให้แก่ รฟท. โดยบริษัทจะเรียกค่าตอบแทนไม่ได้ และข้อ 26.6 ของสัญญา กำหนดว่า ให้สถานีรถไฟกลางและอาคารตกเป็นของ รฟท. พื้นที่ที่ก่อสร้าง ส่วนอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ หรือเครื่องอุปกรณ์ใด ๆ ที่บริษัทต้องเป็นผู้จัดหาตามที่กำหนดในสัญญาเพื่อใช้สอยให้ตกเป็นทรัพย์สินของ รฟท. เมื่อได้มีการส่งมอบมายังอาคารนั้น ๆ	✓ ในข้อ 5.1 ของสัญญา รฟม. จะต้องโอนสิทธิการดูแล ควบคุม และครอบครองในโครงสร้างพื้นฐานทางโยธาให้แก่ BMCL เพื่อทำการทดสอบระบบ ทดลองการเดินรถ และดำเนินการระยะเวลารักษาระบบรถไฟฟ้าตลอดระยะเวลาตามสัญญา หลังจากนั้น BMCL จะรับผิดชอบทั้งหมด ทั้งนี้ ในข้อ 5.2 ของสัญญา กำหนดให้ระบบไฟฟ้าไม่รวมถึงอุปกรณ์งานระบบเป็นกรรมสิทธิ์ของ รฟม. ตลอดเวลา ในขณะที่การครอบครอง ควบคุม และดำเนินการอยู่ที่ BMCL แต่อุปกรณ์ระบบเป็นของ BMCL จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาคตามสัญญา ซึ่งเมื่อนั้นกรรมสิทธิ์จะตกอยู่กับ รฟม. และในข้อ 13 ของสัญญา กำหนดว่า รฟม. อาจพิจารณารับซื้อทรัพย์สิน วัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ที่เป็นของ BMCL ในราคามูลค่าทางบัญชีและปลดภาระจากหนี้สิน และ/หรือการรอนสิทธิใด ๆ	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN แต่อาจมีความชัดเจนน้อยกว่า และยังมีปัญหาในทางปฏิบัติจากการที่มีกฎหมายกำหนดให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกเป็นของกระทรวงการคลังเมื่อก่อสร้างเสร็จ	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN โดยควรกำหนดให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้รับสัมปทานรับทราบตั้งแต่ต้น

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
19. การเวนคืนสิทธิที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่โครงการ (Acquisition of rights related to the project site)	Model provision 32 และ provision 28 (e) เสนอแนะว่า ผู้ให้สัมปทานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐภายใต้สัญญาสัมปทานจะช่วยเหลือผู้รับสัมปทานให้ได้รับสิทธิเกี่ยวกับพื้นที่โครงการเท่าที่จำเป็นเพื่อดำเนินงานโครงการสาธารณูปโภค นอกจากนั้น การเวนคืนที่ดินเพื่อดำเนินโครงการนี้ให้สามารถกระทำได้ตามกฎหมาย	✓ ในข้อ 4 ของสัญญา การเวนคืนและส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง กทพ. รับรองว่าเมื่อส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้บีอีซีแอล กทพ. จะมีและรักษาไว้ซึ่งกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ก่อสร้างตลอดระยะเวลาของสัญญา โดยปราศจากการตีดพื้นใด และจะไม่จำหน่ายหรือมอบสิทธิในพื้นที่ก่อสร้าง โดยภายหลังจากวันลงนามสัญญา กทพ. จะส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้บีอีซีแอลโดยมีสิทธิครอบครอง ซึ่งตามข้อ 3.3 ของสัญญา ก็กำหนดด้วยว่า บีอีซีแอลไม่มีความผูกพันที่จะเริ่มงานบนพื้นที่ก่อสร้าง เว้นแต่ กทพ. ได้ส่งมอบโดยมีสิทธิครอบครองในส่วนของพื้นที่ก่อสร้างที่จำเป็นเพื่อให้บีอีซีแอลสามารถดำเนินการตามสัญญาได้ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดเตรียมสาธารณูปโภคตามกำหนดเวลาที่เหมาะสมด้วย	✓ ในข้อ 8 ของสัญญา กำหนดว่าหลังจากวันที่สัญญามีผลใช้บังคับ ให้ รฟท. ส่งมอบที่ดินแต่ละส่วนของพื้นที่สัมปทานให้แก่บริษัทภายใน 90 วัน	✓ ในข้อ 3.3 ของสัญญาBMCL ไม่มีความผูกพันที่จะเริ่มดำเนินงาน เว้นแต่ รฟม. จะได้มอบส่วนที่เกี่ยวข้องของพื้นที่ก่อสร้างที่จำเป็นเพื่อให้ BMCL สามารถดำเนินการตามพันธหน้าที่ตามสัญญา รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดเตรียมสาธารณูปโภค และในข้อ 5.1 ของสัญญา รฟม. จะต้องโอนสิทธิการดูแลควบคุม และครอบครองในโครงสร้างพื้นฐานทางโยธาให้แก่ BMCL เพื่อทำการทดสอบระบบโดยรวม ทดลองเดินรถ และดำเนินการและบำรุงรักษาระบบรถไฟฟ้าตลอดระยะเวลาตามสัญญา	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN อย่างไรก็ดี เนื่องจากมีหลายโครงการสัมปทานที่ก่อสร้างอยู่บนที่ดินที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานอื่นของรัฐ เช่น กรมธนารักษ์ กรมที่ดิน จึงทำให้มักมีปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการมอบพื้นที่จากหน่วยงานของรัฐให้ผู้สัมปทาน	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานี้ในทางปฏิบัติที่หน่วยงานของรัฐให้ผู้สัมปทานไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างให้แก่ผู้รับสัมปทานได้ตามเงื่อนไขสัญญา จึงเห็นควรกำหนดมาตรการอื่นในทางกฎหมาย เช่น การออกระเบียบต่าง ๆ เพื่อให้สิทธิในการใช้พื้นที่เป็นของหน่วยงานของรัฐให้ผู้สัมปทานได้

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
20. สิทธิตามกฎหมายในการบังคับให้เจ้าของที่ดินเปิดทางเดิน (Easements)	Model provision 33 และ provision 28 (e) เสนอแนะว่า ผู้ให้สัมปทานหรือหน่วยงานอื่นของรัฐภายใต้สัญญาสัมปทานจะช่วยเหลือผู้รับสัมปทานให้ได้รับสิทธิในการผ่านที่ดินของบุคคลที่สามเพื่อเข้าดำเนินงานโครงการ	✓ ในข้อ 4.1 ข. ของสัญญา กำหนดว่า กทพ. จะดำเนินการให้บีอีซีแอลมีและใช้สิทธิในการครอบครอง การเข้าออก และการใช้ที่ดินดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของงานได้ตลอดเวลา	✓ ในข้อ 2.4 ของสัญญา กำหนดว่า ในระหว่างอายุสัมปทาน ห้ามมิให้บริษัทเปิดพื้นที่เพื่อทำเป็นทางผ่านเข้า-ออกของที่ดินข้างเคียงพื้นที่สัมปทาน เว้นแต่เป็นการเปิดพื้นที่ที่อันเกี่ยวข้องกับระบบหรือการก่อสร้างระบบตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคู่สัญญาฝ่ายรัฐ	X	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN ทั้งนี้ ควรให้ในขั้นตอนของการได้รับสัมปทานมีการทำ Public Hearing และให้ผู้รับสัมปทานได้รับสิทธินั้น แต่ต้องมีการชดเชยค่าผ่านที่ดินให้กับเจ้าของที่ดินด้วย
21. การจัดการทางการเงิน (Financial arrangements)	Model provision 34 เสนอแนะว่า ผู้รับสัมปทานจะมีสิทธิเรียกเก็บหรือได้รับอัตราค่าโดยสารหรือค่าธรรมเนียมในการใช้บริการตามสัญญาสัมปทาน ซึ่งจะได้มีการกำหนดวิธีการและสูตรในการคิดราคาและปรับอัตราค่าโดยสารหรือค่าธรรมเนียมดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ให้สัมปทานอาจจะตกลงที่จ่ายเงินโดยตรงให้กับผู้รับสัมปทานเพื่อเป็นการทดแทนก็ได้	✓ แม้สัญญาจะไม่ได้ให้บีอีซีแอลมีสิทธิเรียกเก็บค่าโดยสาร แต่ให้ได้รับส่วนแบ่งจาก กทพ. โดยในข้อ 11 ของสัญญา กำหนดว่า ค่าผ่านทางซึ่งผู้ให้ทางได้จ่ายจะนำมาแบ่งปันระหว่าง กทพ. และ บีอีซีแอล โดยมีกำหนดสัดส่วนของส่วนแบ่งระหว่าง กทพ. กับ บีอีซีแอล และมีการกำหนดอัตราค่าผ่านทางและการปรับอัตราค่าผ่านทางไว้ในสัญญา นอกจากนั้น ยังให้บีอีซีแอลออกค่าใช้จ่ายการเวนคืน, ค่าใช้จ่ายในการแต่งตั้งวิศวกรอิสระ,	✓ ในข้อ 20 ของสัญญา บริษัทมีสิทธิแต่ผู้เดียวที่จะเก็บค่าผ่านทางและค่าโดยสารรถไฟชุมชนจากผู้ใช้บริการ โดยอัตราค่าผ่านทางให้เป็นไปในอัตราที่ก้าวหน้า และกำหนดเป็นอัตราตายตัวในช่วง 18 ปีแรก หลังจากนั้นให้พิจารณาเพิ่มขึ้นทุก 3 ปี ซึ่งข้อ 21 ให้บริษัทเผยแพร่อัตราค่าผ่านทางและค่าโดยสารรถไฟชุมชนให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปโดยเปิดเผย	✓ ในข้อ 25 ของสัญญา บริษัทอาจร้องขอต่อกระทรวงคมนาคมพิจารณาอนุญาตให้ปรับอัตราค่าผ่านทาง และ/หรือค่าโดยสารรถไฟชุมชน ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและอย่างร้ายแรงในสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยเมื่อบริษัทร้องขอ คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะทำการเจรจากับบริษัทเพื่อแก้ไขผลกระทบด้วยการปรับอัตราค่าผ่านทางและ/หรือค่าโดยสารรถไฟชุมชน แต่ไม่ว่ากรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม บริษัทจะปรับอัตราค่าผ่านทาง และ/หรือค่าโดยสารชุมชน โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงคมนาคมไม่ได้	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว อย่างไรก็ตาม จะต้องตรวจสอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนก่อน เนื่องจากกฎหมายบางฉบับกำหนดให้หน่วยงานของรัฐเท่านั้นที่เป็นผู้มีสิทธิจัดเก็บค่าผ่านทางกรณีดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับเงื่อนไขสัญญาสัมปทานหรือไม่สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมาย ดังนั้น

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
		ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและบำรุงรักษา, ค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาความจำเป็นและเป็นไปได้ในการก่อสร้างส่วนต่อขยาย และค่าใช้จ่ายในความเสียหายที่ผู้ใช้หรือบุคคลที่สามได้รับอันเนื่องมาจากการออกแบบและก่อสร้าง นอกจากนี้ ในข้อ 5 ของสัญญา ได้ให้หลักประกันกับบีอีซีแอลไว้ว่า ถ้ารัฐบาลไม่ว่าเวลาหนึ่งเวลาใดกำหนดให้บีอีซีแอล ต้องจ่ายเงินสำหรับสิทธิตามสัญญา กทพ.จะรับผิดชอบจ่ายเงินดังกล่าวแทนบีอีซีแอล				เงื่อนไขสัญญาจึงควรกำหนดให้ชัดเจนและสอดคล้องกับกฎหมาย

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
22. หลักประกันดอกเบี้ย (Security interests)	Model provision 35 เสนอแนะว่า ผู้รับสัมปทานมีสิทธิสร้างหลักประกันดอกเบี้ยเหนือทรัพย์สิน, สิทธิหรือประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับโครงการสาธารณูปโภค เช่น การมีหลักประกันเหนือสิ่งหามิทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้รับสัมปทานเป็นเจ้าของ, การจำหน่ายในทรัพย์สินที่ผู้รับสัมปทานนำมาใช้ในการให้บริการ นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นของผู้รับสัมปทานมีสิทธิในการจำหน่ายหรือสร้างหลักประกันดอกเบี้ยในหุ้นที่มีอยู่ในผู้รับสัมปทานด้วย อย่างไรก็ตาม จะไม่มีการสร้างหลักประกันในทรัพย์สินสาธารณะหรือทรัพย์สินที่ใช้เพื่อการให้บริการสาธารณะที่ถูกห้ามไว้โดยกฎหมาย	X	✓ ในข้อ 33.3 ของสัญญา กำหนดว่า ในระหว่างอายุสัมปทาน เพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดหาเงินเพื่อให้บริษัทสามารถดำเนินการก่อสร้างและพัฒนาและพัฒนาระบบและได้รับประโยชน์จากสัมปทาน บริษัทอาจนำสิทธิและผลประโยชน์ภายใต้สัญญานี้ สิทธิครอบครองและใช้ประโยชน์ในอาคารและสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินของ รฟท. และสัญญาให้เช่าและสัญญาให้สิทธิประกอบการไปเป็นหลักประกันกับบุคคลต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนด้านการเงิน โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สัญญาฝ่ายรัฐก่อน	✓ ในข้อ 5.5 ของสัญญา BMCL มีสิทธิที่จะนำสิทธิต่าง ๆ ของตนตามสัญญาเพื่อเป็นหลักประกันต่อบุคคลที่ให้ความสนับสนุนทางการเงินแก่ BMCL โดยต้องเสนอร่างข้อตกลงสัญญาเงินกู้แก่ รฟม. เพื่อการอนุมัติ	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN ทั้งนี้ ควรกำหนดเงื่อนไขสัญญาสัมปทานให้ชัดเจนว่าทรัพย์สินประเภทใดบ้างที่ผู้รับสัมปทานมีสิทธิจำหน่ายหรือสร้างหลัก ประกันและทรัพย์สิน ประเภทใดบ้างที่ถือเป็นทรัพย์สินสาธารณะที่ไม่สามารถนำไปจำหน่ายหรือสร้างหลักประกันได้

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
23. การโอนสัญญาสัมปทาน (Assignment of the concession contract)	Model provision 36 เสนอแนะว่า สิทธิและหน้าที่ของผู้รับสัมปทานภายใต้สัญญาสัมปทานไม่อาจโอนไปยังบุคคลที่สามได้โดยปราศจากความยินยอมของผู้ให้สัมปทาน ทั้งนี้ สัญญาสัมปทานจะกำหนดความยินยอมในการโอนสิทธิและหน้าที่ของผู้รับสัมปทานภายใต้สัญญาสัมปทาน รวมทั้งการยอมรับผู้รับสัมปทานรายใหม่ก็ได้	✓ ในข้อ 23 ของสัญญา บีโอซีแอลอาจโอนสิทธิที่ได้รับมอบหมายจาก กทพ. ในการรับรายได้จากค่าผ่านทางตามสัญญาให้แก่บุคคลอื่นได้ ทั้งนี้ บีโอซีแอล ต้องแจ้งการโอนให้ กทพ. ทราบเป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ ข้อ 23.3 คู่สัญญายอมรับว่าอาจมีนิติบุคคลอื่นเข้าแทนที่บีโอซีแอล	✓ ในข้อ 33.1 ของสัญญา เพื่อเป็นการประกันว่าโครงการจะดำเนินเป็นผลสำเร็จ ตลอดอายุสัมปทาน และเพื่อให้หลักประกันแก่ผู้ให้การสนับสนุนทางการเงิน ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาได้ บริษัทอาจโอนสิทธิตามสัญญาให้แก่บุคคลใดที่ให้การสนับสนุนทางการเงินหรือผู้แทนของบุคคลดังกล่าว และมอบอำนาจให้แก่บุคคลที่สามเพื่อจัดการและดำเนินงานของบริษัทตามสัญญา และเก็บค่าผ่านทาง และข้อ 35.8 ของสัญญากำหนดว่า สิทธิของคู่สัญญาฝ่ายรัฐและบริษัทตามสัญญานี้อาจตกทอดไปยังผู้รับช่วง ผู้ได้รับมอบหมายและผู้รับโอนได้ คู่สัญญาไม่อาจโอนหน้าที่ตามสัญญาไปโดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง	✓ ในข้อ 17.2 ของสัญญา BMCL จะโอนสิทธิหรือหน้าที่ให้แก่บุคคลอื่นมิได้เว้นแต่จะได้รับความยินยอมล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรจากรฟม.	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว
24. การโอนและการควบคุมประโยชน์ของผู้รับสัมปทาน (Transfer of controlling interest in the concessionaire)	Model provision 37 กำหนดว่า การควบคุมประโยชน์ของผู้รับสัมปทานไม่อาจโอนไปบุคคลที่สามได้โดยปราศจากความยินยอมของผู้ให้สัมปทาน ทั้งนี้ สัญญาสัมปทานจะกำหนดเงื่อนไขในความยินยอมไว้ด้วยก็ได้	X	X	X	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวไม่มีเนื้อหาที่ชัดเจนในประเด็นนี้ตามข้อเสนอแนะของ UN โดยเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยมักรวมอยู่ในเรื่องเดียวกับการโอนสิทธิ	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN ทั้งนี้ ควรกำหนดเงื่อนไขสัญญาให้ชัดเจนลงไปเลยว่า หน่วยงานของรัฐจะให้ความยินยอมในการโอนหรือไม่ และจะให้ความยินยอมจนถึงระดับใด

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
25. หน้าที่ในการประกอบกิจการสาธารณูปโภค (Operation of Infrastructure)	Model provision 38 เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องกำหนดหน้าที่ของผู้รับสัมปทานในการเปลี่ยนแปลงการให้บริการตามความต้องการของการให้บริการเพื่อให้ความมั่นใจว่า การเปลี่ยนแปลงการให้บริการต้องเป็นไปตามความต้องการที่แท้จริงของการให้บริการ และภายใต้ความจำเป็นในเงื่อนไขเดียวกันกับผู้ใช้งานนอกจากนั้น การให้บริการต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่องและไม่มีการเลือกปฏิบัติอย่างใดก็ได้ ผู้รับสัมปทานมีสิทธิออกกฎเกี่ยวกับการให้บริการ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้สัมปทานก่อน	✓ ในข้อ 2.1 ของสัญญา บีอีซีแอลตกลงดำเนินงานและบริหารจัดการจนบำรุงรักษา SES ในฐานะที่เป็นผู้ได้รับมอบหมายจาก กทพ. จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาของสัญญาด้วยค่าใช้จ่ายและความเสี่ยงของ บีอีซีแอล โดยจะไม่เรียกร้องหลักประกันหรือการค้ำประกันจากรัฐบาลหรือ กทพ.	✓ ในข้อ 11.2 ของสัญญา บริษัทอาจแก้ไขตัดแปลงโครงสร้างและเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และ/หรือก่อสร้างโครงสร้างและอุปกรณ์ความสะดวกเพิ่มเติมและเปิดใช้งานโดยอนุมัติของกระทรวงคมนาคม	✓ ในข้อ 2.1 ของสัญญา BMCL มีหน้าที่ในการออกแบบ จัดหา ติดตั้ง ทดสอบ และทดลองการทำงานของอุปกรณ์งานระบบเพื่อให้บริการแก่สาธารณชนในระยะที่ 1 และมีหน้าที่ในการดำเนินการระบบรถไฟฟ้าและจัดให้มีการบริการตามสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพและความปลอดภัยในระยะที่ 2 โดยในข้อ 4.2 (ค) ของสัญญา กำหนดให้การดำเนินการและบำรุงรักษาและจะต้องจัดให้มีบริการขนส่งสำหรับระบบรถไฟฟ้าแก่สาธารณูปโภค ผู้โดยสารตลอดระยะเวลาตามสัญญา นอกจากนั้น ในข้อ 14.3 ของสัญญายังกำหนดด้วยว่า แม้ในระหว่างการศึกษาข้อพิพาทของคณะผู้พิจารณาหรืออนุญาโตตุลาการ BMCL มีหน้าที่ต้องจัดให้มีการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบรถไฟฟ้าอยู่ตลอดเวลา	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		ส่วนที่ 2		มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
26. ค่าชดเชยจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย (Compensation for specific changes in legislation)	Model provision 39 เสนอแนะว่า สัญญาสัมปทานต้องกำหนดให้ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับค่าชดเชยในกรณีค่าใช้จ่ายในการให้บริการของผู้รับสัมปทานตามสัญญาสัมปทานเพิ่มขึ้นในสาระสำคัญหรือมูลค่าที่ผู้รับสัมปทานได้รับในการดำเนินการตามสัญญาลดลงในสาระสำคัญ อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสิ่งอำนวยความสะดวกของสาธารณูปโภค ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายหรือมูลค่าของการให้บริการที่คาดเห็นได้ในตอนแรก	X	✓ ในข้อ 25 ของสัญญา กำหนดว่า ในกรณีผลกระทบอย่างร้ายแรงทางการเงินของบริษัทเป็นผลโดยตรงมาจากการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในกฎหมายหรือได้มีการออกกฎหมายใหม่ ซึ่งเป็นผลให้อัตรารายได้ อัตรารายได้เพิ่มขึ้น หรือเป็นผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายของบริษัทในการก่อสร้างและประกอบกร บริษัทอาจร้องขอต่อกระทรวงคมนาคมให้มีการเจรจาเพื่ออนุญาตให้ปรับอัตราค่าผ่านทาง	X	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN โดยให้รวมถึงการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลกระทบมาจากมติคณะรัฐมนตรีด้วย และให้ผู้รับสัมปทานสามารถประเมินผลกระทบและปรับราคาได้ ทั้งนี้ ให้นำผลกระทบในทางการเงินมาเป็นส่วนในการปรับอัตรา และให้เป็นราคาที่เหมาะสม

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
27. การแก้ไขสัญญาสัมปทาน (Revision of the concession contract)	Model provision 39 เสนอแนะว่า สัญญาสัมปทานต้องกำหนดให้ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับค่าชดเชยในกรณีค่าใช้จ่ายในการให้บริการของผู้รับสัมปทานตามสัญญาสัมปทานเพิ่มขึ้นในสาระสำคัญ หรือมูลค่าที่ผู้รับสัมปทานได้รับในการดำเนินการตามสัญญาลดลงในสาระสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายหรือมูลค่าของการให้บริการที่คาดเห็นได้ในตอนแรก อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทางเศรษฐกิจหรือการเงิน, การเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือข้อบังคับเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกของสาธารณูปโภค ทั้งนี้ เศรษฐกิจ, การ	✓ ในข้อ 25.1 ของสัญญา การเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขสัญญานี้จะมีผลผูกพันต่อเมื่อได้ทำเป็นหนังสือและลงนามโดยตัวแทนผู้มีอำนาจของแต่ละฝ่าย และในข้อ 19.4 ของสัญญา กำหนดว่า ถ้าบีซีแอลได้รับผลกระทบทางการเงินอย่างร้ายแรง และจำเป็นต้องได้รับการชดเชย บีซีแอลจะส่งหนังสือบอกกล่าวให้ กทพ. พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการชดเชยที่เห็นว่าเหมาะสม	✓ ในข้อ 35.3 ของสัญญา กำหนดว่า สัญญานี้อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ โดยการแก้ไขข้อตกลงเพิ่มเติมเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างคู่สัญญา และด้วยวิธีการเช่นเดียวกับการทำสัญญานี้ และในข้อ 25 ของสัญญา กำหนดให้บริษัทฯ ร้องขอต่อกระทรวงคมนาคมให้พิจารณาอนุญาตให้ปรับอัตราค่าผ่านทาง / ค่าโดยสารรถไฟชุมชน หากบริษัทฯ ได้รับผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อฐานะการเงินของบริษัทจากการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ	✓ ในข้อ 22.2 ของสัญญา กำหนดว่า การเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขสัญญานี้จะมีผลผูกพันต่อเมื่อได้ทำเป็นหนังสือและลงนามโดยตัวแทนผู้มีอำนาจของแต่ละฝ่าย และในข้อ 8.9 ของสัญญา กำหนดให้ BMCL จัดตั้งบัญชีสำรองเพื่อแก้ไขปัญหาค่าความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อให้สามารถนำผลกำไร/ขาดทุนที่ได้จากส่วนต่างของอัตราแลกเปลี่ยนมาหักกลบลบหนี้กันให้เหลือผลการขาดทุนที่แท้จริง แล้วจึงพิจารณาชดเชยการลงทุน และในข้อ 11.1 ของสัญญา ก็กำหนดให้หาก BMCL ประสบผลกระทบอย่างร้ายแรงด้านการเงิน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันถึงวิธีการชดเชยวิธีใดวิธีหนึ่ง เช่น ปรับอัตราค่าโดยสาร, ปรับหรือลดส่วนแบ่งรายได้, ขยายเวลา, วิธีอื่นใดที่คู่สัญญายอมรับ	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN ทั้งนี้ เงื่อนไขสัญญาควรกำหนดเงื่อนไขและวิธีการชดเชยให้ชัดเจน ส่วนเรื่องการแก้ไขสัญญานั้น เนื่องจากสัญญาสัมปทานเป็นสัญญาปกครอง ซึ่งในบางครั้งหน่วยงานของรัฐก็มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาเพื่อประโยชน์สาธารณะ ดังนั้น จึงควรมีข้อกำหนดเพิ่มเติมในสัญญาด้วยว่า คู่สัญญารัฐในฐานะผู้ให้สัมปทานมีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาได้หากเป็นไปได้เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือประชาชนหรือเพื่อให้บริการสาธารณะสามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
	กฎหมาย, กฎหมายหรือข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงนั้นต้องเกิดขึ้นหลังจากสรุปสัญญา, อยู่นอกเหนือการควบคุมของผู้รับสัมปทาน และเป็นกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดขึ้นในระหว่างการเจรจาสัญญาสัมปทาน ทั้งนี้ สัญญาสัมปทานจะกำหนดวิธีการในการแก้ไขเนื้อหาของสัญญาสัมปทานในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงก็ได้					อย่างไรก็ดี หากการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ผู้รับสัมปทานได้รับความเสียหายแล้ว คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะพิจารณาจ่ายค่าชดเชยให้ตามความเสียหายที่แท้จริง เนื่องจากการลงทุน แต่ไม่รวมถึงความเสียหายจากการขาดกำไร

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		ส่วนชั้นที่ 2		มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
28. การรับมอบโครงการสาธารณูปโภคโดยผู้ให้สัมปทาน (Takeover of an infrastructure project by the contracting authority)	Model provision 41 เสนอแนะว่า ผู้ให้สัมปทานมีสิทธิรับมอบการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นการชั่วคราวได้เพื่อวัตถุประสงค์ให้มั่นใจในประสิทธิภาพและการส่งมอบการให้บริการว่าจะไม่ถูกขัดขวางการส่งมอบบริการในกรณีที่มีล้มเหลวที่สำคัญในปฏิบัติตามหน้าที่ของผู้รับสัมปทานและมีการเยียวยาการผิดสัญญาภายในระยะเวลาที่สมเหตุสมผล	X	✓ ในข้อ 24.2 ของสัญญา กำหนดว่า เมื่ออายุสัมปทานสิ้นสุดลง บริษัทจะต้องส่งมอบระบบรวมทั้งพื้นที่สัมปทานทางหลวงที่เรียกเก็บค่าผ่านทาง ระบบรถไฟชุมชน เครื่องจักรอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก และสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้แก่ รฟท. โดยบริษัทจะเรียกค่าตอบแทนมิได้	✓ ในข้อ 18.1 ของสัญญา กำหนดว่า เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญา BMCL จะส่งมอบระบบรถไฟฟ้า อุปกรณ์ งานระบบ โครงสร้าง พื้นฐานทางโยธา และอุปกรณ์ที่จัดหาให้โดย รฟม. ให้แก่ รฟม. ตามวิธีการและหลักเกณฑ์เรื่องการส่งมอบระบบรถไฟฟ้าที่ระบุในภาคผนวกของสัญญานี้	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาตามข้อเสนอแนะของ UN และควรกำหนดเงื่อนไขสัญญาเกี่ยวกับการรับมอบโครงการ โดยให้มีรายละเอียดในเรื่องของระยะเวลารับประกันความชำรุดบกพร่องและการรับประกันอย่างชัดเจน

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธลิ)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
29. การเข้าแทนที่ของผู้รับสัมปทาน (Substitution of the concessionaire)	Model provision 42 เสนอแนะว่า ผู้ให้สัมปทานอาจตกลงกับผู้สนับสนุนทางการเงินสำหรับโครงการสาธารณูปโภค และผู้รับสัมปทานให้เสนอผู้เข้าแทนที่ผู้รับสัมปทานซึ่งเป็นบุคคลใหม่ที่ได้รับแต่งตั้งให้เข้าดำเนินงานในสัญญาสัมปทานที่มีอยู่ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานผิดสัญญาที่สำคัญหรือในกรณีที่มีการเลิกสัญญาสัมปทาน	✓ ในข้อ 23.3 ของสัญญา กำหนดว่า คู่สัญญายอมรับว่า อาจมีบุคคลอื่นเข้าแทนที่บีโอซีแอล ในกรณีที่มีการแจ้งว่า บีโอซีแอลมีเหตุผิดนัดภายใต้สัญญาเงินกู้ หรือ กทพ. มีเจตนาเลิกสัญญา ตัวแทนผู้ให้กู้มีสิทธิเสนอนิติบุคคลเข้าแทนที่ต่อ กทพ.	✓ ในข้อ 33 ของสัญญา กำหนดว่า ในกรณีที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ บริษัทอาจโอนสิทธิตามสัญญานี้ให้แก่บุคคลใด ที่ให้การสนับสนุนทางการเงินหรือผู้แทนของบุคคลดังกล่าว	✓ ในข้อ 12.5 ของสัญญา ในกรณีที่ BMCL ผิดสัญญา รฟม. จะมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้กู้ทราบและคู่สัญญาตกลงให้ผู้ให้กู้มีสิทธิเสนอนิติบุคคลอื่นเข้าแทนที่ BMCL ซึ่งนิติบุคคลนั้นต้องแสดงหลักฐานต่อ รฟม. จนเป็นที่พอใจว่านิติบุคคลที่เข้าแทนที่ดังกล่าวมีสถานะทางการเงินและมีความสามารถทางเทคนิคเป็นที่น่าเชื่อถือเพียงพอ ซึ่งจะต้องรับภาระชดเชยค่าเสียหายแทน BMCL ด้วย หาก รฟม. เห็นชอบ นิติบุคคลนั้นจะเข้ารับประโยชน์จากสิทธิต่าง ๆ และรับภาระหน้าที่ต่อ รฟม. ตามสัญญานี้แทน BMCL ในกรณีที่ BMCL จะโอนสินทรัพย์ทั้งหมดให้นิติบุคคลนั้น	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
30. ระยะเวลาสัมปทานและการขยายระยะเวลาของสัญญาสัมปทาน (Duration and extension of the concession contract)	Model provision 43 และ provision 28 (p) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับระยะเวลาของสัญญาสัมปทาน ซึ่งผู้ให้สัมปทานอาจไม่ตกลงให้มีการขยายเวลา เว้นแต่เป็นผลมาจากเหตุการณ์ดังต่อไปนี้ คือ ความล่าช้าในความแล้วเสร็จของงานหรือการขัดขวางในการให้บริการนั้นเป็นผลมาจากเหตุการณ์ที่นอกเหนือการควบคุมของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง, มีการระงับชั่วคราวของโครงการโดยผู้ให้สัมปทานหรือ หน่วยงานของรัฐ, การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นมาจากความต้องการของผู้ให้สัมปทานที่ไม่อาจคาดเห็นได้ในสัญญาสัมปทาน ถ้าผู้รับสัมปทานไม่สามารถเรียกคืนค่าใช้จ่ายได้โดยปราศจากการขยายระยะเวลา	✓ ในข้อ 1 ของสัญญา ให้คำนิยามระยะเวลาของสัญญา หมายถึง ระยะเวลา 30 ปี นับจากวันเริ่มการก่อสร้าง หรือระยะเวลาอื่นใดซึ่งอาจกำหนดตามเงื่อนไขของสัญญานี้ โดยในข้อ 21 ของสัญญา กำหนดว่าระยะเวลาของสัญญาอาจต่อออกไปได้อีก 2 ครั้ง ๆ ละ 10 ปี ตามเงื่อนไขที่ กทพ. และบีอีซีแอลจะได้ตกลงกัน โดยก่อนสิ้นสุดระยะเวลาของสัญญา กทพ. และบีอีซีแอลจะต้องเจรจากันด้วยความสุจริตเพื่อพยายามต่อระยะเวลาของสัญญาออกไปตามเงื่อนไขทั้งสองฝ่ายสามารถทำได้	✓ ในข้อ 23 ของสัญญา กำหนดว่าสัมปทานนี้มีกำหนด เวลา 30 ปี นับแต่วันที่สัญญาจะมีผลใช้บังคับ ทั้งนี้ บริษัทอาจร้องขอให้คู่สัญญาฝ่ายรัฐพิจารณาขยายระยะเวลาสัมปทานออกไปเป็นเวลา 8 ปี ค่าขอดังกล่าวต้องกระทำล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 ปี ก่อนวันสิ้นสุดอายุสัมปทาน คู่สัญญาฝ่ายรัฐต้องไม่ปฏิเสธการให้ความยินยอมในการขยายอายุสัมปทานดังกล่าวโดยไม่มีเหตุอันควร	✓ ในข้อ 1.1 ของสัญญา ให้คำนิยามของระยะเวลาตามสัญญาว่า หมายถึงระยะเวลา 25 ปี นับแต่วันที่ รฟม. ออกหนังสือไม่คัดค้านการเริ่มให้บริการที่ก่อให้เกิดรายได้ โดยในข้อ 4.2 ของสัญญา กำหนดว่า การดำเนินการและการบำรุงรักษาจะต้องเป็นไปตามสัญญาและแผนการดำเนินการ และต้องจัดให้มีบริการขนส่งสำหรับระบบรถไฟฟ้าแก่สาธารณชนผู้โดยสารตลอดระยะเวลาตามสัญญาตามข้อกำหนดของ รฟม. และข้อ 11.1 ของสัญญา กำหนดให้การขยายระยะเวลาตามสัญญาเป็นวิธีการขดเชยอย่างหนึ่งหาก BMCL ประสบผลกระทบอย่างร้ายแรงด้านการเงินอันมีสาเหตุมาจากเหตุสุดวิสัยและ/หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อยกเว้น	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว แต่ทั้งนี้ให้กำหนดเหตุแห่งการขยายเวลาให้ชัดเจน

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธสิส)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธสิส)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า	สัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	สัญญาสัมปทาน
	ดำเนินการตามสัญญาของผู้รับสัมปทานสูงขึ้นในสาระสำคัญหรือมูลค่าที่ผู้รับสัมปทานจะได้รับลดลงในสาระสำคัญอันเป็นผลมาจากการกระทำของผู้ให้สัมปทานหรือหน่วยงานของรัฐ			หน้าที่ดำเนินการตามสัญญา โดยไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาแทนที่เพื่อรับโอน		กรณีที่คุณสัญญาฝ่ายรัฐไม่ยอมโอนมรดกในสัญญาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งในกรณีที่ผู้รับสัมปทานยอมรับว่าตนขาดสภาพคล่องจนเชื่อได้ว่าตนไม่สามารถดำเนินการได้ ทั้งนี้ผู้รับสัมปทานไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จายคืนจากรัฐ
33. การเลิกสัญญาสัมปทานโดยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง(Termination of the concession contract by either party)	Model provision 46 เสนอแนะว่า คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิเลิกสัญญาสัมปทานได้ ในกรณีที่การปฏิบัติตามสัญญาไม่อาจเป็นไปได้โดยพฤติการณ์นอกเหนือการควบคุมของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง คู่สัญญาจะมีสิทธิเลิกสัญญาสัมปทานได้ โดยความยินยอมระหว่างกัน	✓ ในข้อ 20 ของสัญญา กำหนดว่า ในกรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัยหรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อยกเว้น ทำให้การปฏิบัติตามสัญญาไม่กระทำได้เป็นระยะเวลานาน คู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับผลกระทบอาจมีหนังสือเสนอขอเลิกสัญญา	✓ ในข้อ 32.5 ของสัญญา กำหนดว่า หากคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่อาจปฏิบัติตามพันธะของตนที่มีอยู่ตามสัญญานี้ได้ อันเนื่องมาจากเหตุสุดวิสัย ซึ่งมีระยะเวลานานติดต่อกันเกินกว่าสามเดือน คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้	✓ ในข้อ 11.2 ของสัญญา กำหนดว่า ในกรณีที่เกิดเหตุสุดวิสัย หรือเหตุการณ์ที่เป็นข้อยกเว้น และเหตุดังกล่าวรุนแรงถึงขนาดที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาหรือ BMCL ไม่อาจปฏิบัติตามข้อตกลงเงินกู้ ให้สัญญานี้ระงับลง	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ดังกล่าวนี้นั้นเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธลิ)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		ส่วนที่ 2		มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
34. ค่าชดเชยอันเนื่องมาจากการเลิกสัญญาสัมปทาน (Compensation upon termination of the concession contract)	Model provision 47 และ provision 28 (q) เสนอแนะว่า สัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการคำนวณค่าชดเชยอันเนื่องมาจากการเลิกสัญญาสัมปทาน โดยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะถูกคำนวณให้ได้รับค่าชดเชยในมูลค่าของงานที่เป็นธรรมในการปฏิบัติตามสัญญาสัมปทานและราคาที่เกิดขึ้นหรือสูญเสียโดยคู่สัญญา อีกฝ่ายหนึ่งรวมทั้งการสูญเสียกำไร	✓ ในข้อ 20.2 (ค) ของสัญญา เป็นเรื่องของการจ่ายค่าชดเชยกรณีมีการบอกเลิกสัญญาโดย กทพ. และกำหนดในบางกรณีที่บีโอซีแอลจะไม่ได้รับค่าชดเชย ส่วนในข้อ 20.3 (ค) ของสัญญา เป็นการจ่ายค่าชดเชยกรณีมีการบอกเลิกสัญญาโดยบีโอซีแอล	✓ ในข้อ 27.3 ของสัญญา กำหนดว่า ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญานี้ก่อนวันสิ้นสุดอายุสัมปทาน ยกเว้นเพราะเหตุวิสัย คู่สัญญาฝ่ายรัฐจะได้รับค่าเสียหายจากบริษัทและในข้อ 28.3 ของสัญญากำหนดว่า ในกรณีที่มีการบอกเลิกสัญญานี้ก่อนวันสิ้นสุดอายุสัมปทาน นอกจากเหตุสุดวิสัย บริษัทจะได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากคู่สัญญาฝ่ายรัฐ และในข้อ 29.1 ของสัญญากำหนดว่า ในกรณีที่รัฐบาลยึดคืนหรือเวนคืนระบบหรือพื้นที่สัมปทานภายใต้สัญญานี้ ให้สัญญานี้เป็นอันสิ้นสุดลง ในกรณีนี้ให้บริษัทได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากคู่สัญญาฝ่ายรัฐ	✓ ในข้อ 11.2 (ค) ของสัญญา กำหนดว่าหากการเลิกสัญญาเกิดจากการจงใจกระทำหรือจงใจดเนินกระทำ การของ รฟม. หรือรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง BMCL มีสิทธิได้รับค่าชดเชยดังนี้คือ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงาน, ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเงิน, ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น, ค่าเสียหายจากการสูญเสียกำไร	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรคงไว้ซึ่งเงื่อนไขสัญญาดังกล่าว ทั้งนี้ ควรกำหนดสูตรในการคำนวณค่าชดเชยไว้ให้ชัดเจนในสัญญา
35. มาตรการในการเลิกและการโอน (Wind-up and transfer measures)	Model provision 48 (a) (b) เสนอแนะว่า สัญญาต้องกำหนดกลไกหรือวิธีการในการโอนให้กับผู้ให้สัมปทาน, ค่าชดเชยผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับในส่วนที่เกี่ยวข้องทรัพย์สินที่โอนให้กับผู้ให้สัมปทานหรือผู้รับ	X	✓ ในข้อ 29.1 ของสัญญา กำหนดว่า ในกรณีที่รัฐบาลยึดคืนหรือเวนคืนระบบหรือพื้นที่สัมปทาน ให้สัญญานี้สิ้นสุดลง และในกรณีนี้ให้บริษัทได้รับการชดเชยค่าเสียหายจากคู่สัญญาฝ่ายรัฐ	✓ ในข้อ 5.2 ของสัญญา กำหนดว่า ระบบรถไฟฟ้า ไม่รวม ถึงอุปกรณ์งานระบบเป็นกรรมสิทธิ์ของ รฟม. ตลอดเวลา ในขณะที่การครอบครองและการควบคุมรวมทั้งการดำเนินการจะอยู่กับ BMCL อุปกรณ์งานระบบเป็นกรรมสิทธิ์ของ BMCL จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญา กรรมสิทธิ์จะตกอยู่กับ รฟม. และในข้อ 18 ของสัญญากำหนดว่า เมื่อสิ้นสุดระยะเวลตาม	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธสิส)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
	สัมปทานรายใหม่หรือเมื่อผู้ให้สัมปทานซื้อไป			สัญญา BMCL จะส่งมอบระบบรถไฟฟ้ารวมทั้งอุปกรณ์งานระบบ โครงสร้างพื้นฐานทางโยธา และอุปกรณ์ที่จัดหาโดย รฟม. หรือบุคคลอื่นให้ แก่ รฟม. ตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่กำหนดในภาคผนวก ของสัญญานี้เมื่อ รฟม. ออกหนังสือยอมรับการส่งมอบระบบไฟฟ้าแล้ว ให้กรรมสิทธิ์ในอุปกรณ์งานระบบตกเป็นของ รฟม.ทันที		
36. การถ่ายทอดเทคโนโลยี (transfer of techno	ตาม Model provision 48 (c) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องกำหนดเรื่องการโอนเทคโนโลยีในการให้ประกอบการ	X	X	✓ ในข้อ 5 ของสัญญา กำหนดว่า BMCL ตกลงที่จะถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ รฟม. ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการและบำรุงรักษา โดยค่าใช้จ่ายของ BMCL	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN ทั้งนี้ควรกำหนดวิธีการในการถ่ายทอดเทคโนโลยีไว้ให้ชัดเจนในสัญญาสัมปทานด้วย เช่น ให้มีการจัดตั้งสถาบันจัดหลักสูตรทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮโปเธสิส)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		ส่วนที่ 2		มหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
37. การฝึกอบรมบุคลากร (training)	Model provision 48 (d) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องกำหนดให้มีการฝึก อบรมบุคลากรของผู้ให้สัมปทานหรือผู้สืบสิทธิสัมปทานในการประกอบการและบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก	X	✓ ในข้อ 9.3 ของสัญญา กำหนดว่า ในระหว่างการก่อสร้างและเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาก่อสร้าง บริษัทต้องจัดให้มีการฝึก อบรม สำหรับพนักงาน รฟท. ประกอบด้วยการฝึกอบรมในประเทศของผู้ผลิตอุปกรณ์ และการฝึกอบรมในประเทศไทยสำหรับพนักงานด้านปฏิบัติการและบำรุงรักษา	✓ ในข้อ 2.2 ของสัญญา กำหนดว่า BMCL จะจัดให้มีการฝึกอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ของ รฟม. โดยค่าใช้จ่ายของ BMCL	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN ทั้งนี้ ควรกำหนดวิธีการในการฝึกอบรมไว้ให้ชัดเจนในสัญญาสัมปทานด้วย
38. บริการที่ต่อเนื่องหลังการโอน	Model provision 48 (e) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องกำหนดให้ผู้รับสัมปทานต้องให้บริการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งจัดหาอะไหล่ ในช่วงระยะเวลาหลังจากโอน สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้ให้สัมปทานหรือผู้สืบสิทธิที่รับสัมปทานแล้วด้วย	X	✓ ในข้อ 9.3.2 ของสัญญา กำหนดว่า บริษัทต้องจัดมีอะไหล่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ทดสอบที่จำเป็นสำหรับการบำรุงรักษาอุปกรณ์ อาณัติสัญญา และอุปกรณ์สื่อสารสำหรับทางรถไฟของ รฟท. อย่างเพียงพอสำหรับระยะเวลา 2 ปีนับแต่วันเริ่มใช้งานระบบอาณัติสัญญา และระบบสื่อสารดังกล่าว	✓ ในข้อ 12.2 (ข) ของสัญญา กำหนดว่า ในระหว่างการดำเนินการ BMCL จะให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือ รฟม. ในการเข้าบริหารกิจการระบบรถไฟฟ้า โดย BMCL จะไม่ดำเนินการใด ๆ หรือจัดให้มีการดำเนินการใด ๆ อันจะมีผลให้การเข้าบริหารกิจการรถไฟฟ้าโดย รฟม. หรือการให้บริการระบบรถไฟฟ้า หรือจัดเก็บค่าโดยสารต้องล่าช้า หยุดชะงัก หรือไม่สามารถดำเนินการได้นอกจากนั้น ข้อ 14.3 ของสัญญา ก็กำหนดด้วยว่า ในระหว่างการพิจารณาข้อพิพาทของคณะผู้พิจารณาหรืออนุญาโตตุลาการ BMCL มีหน้าที่ต้องจัดให้มีการดำเนินการและการบำรุงรักษาระบบรถไฟฟ้าอยู่ตลอดเวลา	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย ในบางสัญญามีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า		
		สัญญาโครงการระบบทาง	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (ไฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้า
39. การระงับข้อพิพาท (Disputes between the contracting authority and the concessionaire)	Model provision 49 และ provision 28 (n) เสนอแนะว่าสัญญาสัมปทานต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับกลไกในการระงับข้อพิพาท โดยรัฐที่ให้สัมปทานอาจจะบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับกลไกการระงับข้อพิพาทที่เหมาะสมที่สุดสำหรับโครงการสาธารณูปโภคที่ให้ออกชนมาลงทุน ทั้งนี้ ผู้รับสัมปทานมีอิสระที่จะตกลงในการเลือกใช้กลไกการระงับข้อพิพาทที่เหมาะสมระหว่างผู้รับสัมปทานกับผู้ให้กู้ หรือผู้รับเหมาหรือผู้ขาย หรือคู่สัญญาทางธุรกิจอื่น ๆ	✓ ในข้อ 27 ของสัญญา กำหนดว่า ข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญานี้จะต้องเสนอต่อคณะผู้พิจารณา (panel) ก่อน ในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้ดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการแห่งราชอาณาจักรไทย	✓ ในข้อ 31 ของสัญญา กำหนดว่า เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้น คู่สัญญาต้องพยายามประนีประนอมระงับข้อพิพาทนั้นก่อน หากภายใน 60 วันไม่สามารถประนีประนอมข้อพิพาทได้ ให้นำข้อพิพาทนั้นเสนอให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาด	✓ ในข้อ 14 ของสัญญา กำหนดว่า ข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญานี้จะต้องเสนอต่อคณะผู้พิจารณา (panel) ก่อน โดยคู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะคัดเลือกและแต่งตั้งบุคคลฝ่ายที่ตนเสนอเป็นผู้พิจารณาภายใน 30 วันหลังจากเงื่อนไขบังคับก่อนได้มีการปฏิบัติครบถ้วนแล้ว ในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ ให้ดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการ	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวมีเนื้อหาในประเด็นนี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะของ UN โดยข้อพิพาทใด ๆ ระหว่างผู้ให้สัมปทานและผู้รับสัมปทานจะต้องระงับโดยกลไกในการระงับข้อพิพาทที่เหมาะสมที่สุดสำหรับโครงการ ซึ่งสำหรับประเทศไทยยังมีปัญหาในทางปฏิบัติสำหรับการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ ดังนั้น ในขณะนี้จึงควรกำหนดให้การระงับข้อพิพาทกระทำโดยศาลปกครองไปก่อนจนกว่าการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยจะพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือ

องค์ประกอบของสัญญาสัมปทาน (พิจารณาตามแนวทางUNCITRAL Model Legislative Provisions on Privately Financed Infrastructure Projects)	ข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ (Recommendation of United Nations) ในการกำหนดเนื้อหาสัญญาสัมปทานที่ปรากฏใน UNCITRAL Model Legislative Provisions	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทย			เปรียบเทียบเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยกับข้อเสนอแนะของ UN และปัญหาในทางปฏิบัติของประเทศไทยจากเงื่อนไขสัญญา	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างสัญญาสัมปทาน (Concession Contract Structural Framework)
		สัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ 2	สัญญาสัมปทานระบบการขนส่งทางรถไฟและถนนยกระดับในกรุงเทพมหานครและการใช้ประโยชน์จากที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย (โฮปเวลล์)	สัญญาโครงการระบบรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (รถไฟฟ้าใต้ดิน)		
40. ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับลูกค้าและผู้ให้บริการในสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะของสาธารณูปโภค (Disputes involving customers or users of the infrastructure facility)	Model provision 50 เสนอแนะว่าผู้รับสัมปทานที่ให้บริการต่อสาธารณะหรือประกอบกิจการสิ่งอำนวยความสะดวกของสาธารณูปโภคนั้น ผู้ให้สัมปทานอาจกำหนดให้ ผู้รับสัมปทานกำหนดกลไกที่ง่ายและมีสิทธิภาพในการเรียกร้องสิทธิของลูกค้าหรือ ผู้ใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกของสาธารณูปโภค	X	X	X	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวยังไม่ปรากฏเนื้อหาในประเด็นนี้ตามข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะของ UN ทั้งนี้ อาจนำเรื่องของการประกันภัยมาเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา ด้วยการกำหนดให้ผู้รับสัมปทานทำประกันภัยให้ครอบคลุมถึง ผู้ใช้บริการ (Comprehensive Third Party) ด้วย
41. ข้อพิพาทอื่น ๆ (Other disputes)	Model provision 51 กำหนดว่าผู้รับสัมปทานและผู้ถือหุ้นจะมีอิสระในการเลือกกลไกที่เหมาะสมในการระงับข้อพิพาทระหว่างกัน อีกทั้งผู้รับสัมปทานจะมีอิสระในการตกลงใช้กลไกที่เหมาะสมในการระงับข้อพิพาทระหว่างผู้ให้กู้, ผู้รับเหมา, ผู้ขาย และหุ้นส่วนทางธุรกิจอื่น ๆ	X	X	X	ตัวอย่างเงื่อนไขสัญญาสัมปทานในประเทศไทยดังกล่าวยังไม่ปรากฏเนื้อหาในประเด็นนี้ตามข้อเสนอแนะของ UN	เห็นควรมีเงื่อนไขสัญญาสัมปทานตามข้อเสนอแนะ UN

ต้นฉบับไม่มีหน้า 555 – 556
NO PAGE 555 – 556 IN ORIGINAL